

ska opravila, ki sicer niso neposredno povezana z delom pri čebelah. To so predvsem različna izobraževanja, ki potekajo pozimi (udeležbo še zlasti priporočam začetnikom!), in društveni občni zbori, na katerih pokramljamo s svojimi čebelarskimi kolegi in tako ob prijetnem druženju bogatimo svoje znanje. Prav tako nam ta mesec ponuja priložnosti za prodajo naših pridelkov na različnih sejmi in stojnicah. Naredimo si tudi načrt dela za prihodnje leto in zberimo ponudbe za stvari, ki jih bomo potrebovali

v novi sezoni, žičimo satnike in si večere krajšajmo z brskanjem po spletu, na katerem najdemo precej uporabnih čebelarskih strani.

Ne koncu tega pisanja naj povem še, da mi je bilo v čast pisati letošnja mesečna navodila. Upam, da ste v njih našli kaj uporabnega zase. V novem letu vam želim obilo zdravja in sreče ter osebnega zadovoljstva pri delu s čebelami. Naj vam uspešno prezimijo in v novi sezoni napolnijo vaše posode za med. Naj medi! ■

ZDRAVJE ČEBEL

Huda gniloba čebelje zalege v številkah

Ivo Planinc*, ivo.planinc@vf.uni-lj.si

Huda gniloba čebelje zalege je bakterijska bolezen pokrite zalege. Zaradi sposobnosti mikroorganizma, da v neugodnih okoliščinah ustvarja izjemno odporne spore, je zatiranje hude gnilobe zelo oteženo. Za to bolezen ne poznamo zdravila, pa tudi pri razkuževanju, s katerim uničimo spore povzročitelja, smo lahko uspešni samo z nekaterimi razkužili, a še to le pod določenimi pogoji.

V tem letu smo v Sloveniji ugotovili hudo gnilobo v 76 čebelnjakih oz. v **0,55 %** vseh čebelnjakov. Zaradi nezmožnosti zdravljenja hude gnilobe je še kako pomembno zgodnje odkrivanje bolezni, ko se ta še ne razširi na druge družine v čebelnjaku oz. na druge čebelnjake v okolici. Bolezen smo dolžni zatirati po zakonu, zato mora vsak čebelar kakršen koli sum, da se je družina okužila s hudo gnilobo, takoj prijaviti pristojnemu veterinarju NVI.

Letos je veterinarje o sumu te bolezni obvestilo samo **22 čebelarjev** (28,9 % od 76 ugotovljenih primerov). V zvezi s tem naj poudarim, da seveda ni nujno, da že čebelar posumi na hudo gnilobo, nujno pa je, da ob rednih pregledih opazi neobičajen razvoj in neobičajno vedenje družine, da zalega ne kaže običajnega videza ... Ob pregledu veterinar sum dokončno potrdi ali ovrže. Z zgodnjim odkrivanjem tistih družin, pri katerih se pojavijo klinični znaki, ter z njihovim izločanjem skušamo pred okužbo obvarovati vse preostale družine v čebelarstvu. S tem lahko občutno zmanjšamo škodo, ki nastane zaradi uničenja okuženih družin. To leto je bilo v Sloveniji zaradi hude gnilobe uničenih **411 čebeljih družin** oz. **0,20 %** vseh čebeljih družin.

Za zgodnje odkrivanje bolezni nam je v pomoč tudi laboratorijska analiza medu, s katero ugotavljamo navzočnost spor *Paenibacillus larvae*. Spore se

lahko v medu pojavijo že pred kliničnim izbruhom bolezni, zato nas rezultati analiz usmerjajo pri našem preventivnem delu. Vsako leto veterinarji NVI odvezamemo **800 vzorcev medu**. Najpogostejši vzrok prenosa bolezni med čebeljimi družinami je ropanje. Ker imamo v Sloveniji **8,9 čebelje družine/km²** in veliko premikov čebel, mora biti vsak čebelar izjemno odgovoren do svojih čebel, posredno pa tudi do vseh čebel v preletni razdalji od čebelnjaka.

Za vsak premik čebeljih družin je treba na podlagi Pravilnika o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje hude gnilobe čebelje zalege – *Pestis apium* (Ur. l. RS, št. 119/06) še pred premikom pri pristojnem veterinarju NVI pridobiti potrdilo Promet s čebelami. V prvem delu čebelar s svojim podpisom potrdi, da čebele v njegovem čebelnjaku ne kažejo znakov hude gnilobe čebelje zalege. Pristojni veterinar pa s podpisom potrdi, da za območje, na katerem stoji čebelnjak, ne velja prepoved prometa zaradi pojava hude gnilobe čebelje zalege niti ni postavljen sum bolezni. Leta 2016 je bilo za premik čebel izdanih **2861 potrdil** Promet s čebelami. Za to, da vsak čebelar lahko s podpisom potrdi, da njegove čebele ne kažejo znakov hude gnilobe, mora poznati vsaj osnovne spremembe. Veterinarji NVI že vsa leta izvajamo predavanja tudi s področja poznavanja hude gnilobe. V programskem letu 2015/2016 smo v okviru Uredbe o izvajanju programa ukrepov na področju čebelarstva v Republiki Sloveniji v letih 2014–2016 (Ur. l. RS, št. 6/14) izvedli **38 predavanj** z naslovom Ugotavljanje in zdravljenje najpogostejših bolezni pri čebeljih družinah, na katerih smo govorili tudi o hudi gnilobi, še posebej pa o prepoznavanju osnovnih kliničnih znakov bolezni, ukrepanju ob njenem pojavu in pravilnem razkuževanju. S to tematiko so bili seznanjeni tudi vsi čebelarji začetniki. Predavanj se je skupaj

* Mag., dr. vet. med., Univerza v Ljubljani, Veterinarska fakulteta, Nacionalni veterinarski inštitut, enota Nova Gorica

udeležilo **2438 čebelarjev** oz. **22,90 %** vseh registriranih čebelarjev.

Vsa čebelarstva društva, še posebej tista, ki še nikoli niso organizirala predavanj o hudi gnilobi, pozivam, da se za predavanje o tej bolezni dogovorijo z območnim veterinarjem.

Vsem čebelarkam in čebelarjem želim vesel božič ter srečno in zadovoljno leto 2017! ■

Viri:

Centralni register čebelnjakov (SIRIS, UVHVR, MKGP).
Potočnik, F. (2016): Urbano čebelarjenje v Sloveniji. 2. znanstveno posvetovanje o čebelah in čebelarstvu. Zbornik referatov. Ljubljana: KIS, 65–73.

SMGO

Posvet ob dnevu shem višjih kakovosti medu

Tanja Magdič*, tanja.magdic@czs.si

V okviru 1. festivala čebeljih pridelkov in izdelkov je v soboto, 15. oktobra 2016, na celjskem sejmišču potekal posvet ob dnevu shem višjih kakovosti medu. Udeležilo se ga je več kot 50 čebelarjev. Kratkemu uvodnemu pozdravu predsednika ČZS g. Boštjana Noča je sledila predstavitev vseh shem višjih kakovosti na območju Slovenije ter pogojev in prednosti vključevanja vanje. Osrednji poudarek posveta je bil namenjen zagotavljanju kakovosti in varnosti medu, saj mora to postati trajna skrb in odgovornost slehernega čebelarja. Udeležencem so bili predstavljeni tudi izsledki zunanjih kontrol certifikacijskega organa. Vključevanje v sheme kakovosti je priložnost za povečanje prepoznavnosti in izboljšanje ekonomičnosti,

poleg tega pa čebelarji s tem porabnikom zagotavljamo pridelke višje kakovosti – to pa naši kupci od nas tudi pričakujejo! Pomembnost vključevanja v sheme kakovosti podpira tudi evropska kmetijska politika. Lidija Lipič Berlec z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je predstavila program ukrepov na področju čebelarstva v RS v letih 2017–2019. Novi program med drugim vključuje tudi ukrep Tehnična pomoč čebelarjem, ki v prihodnjem programskem obdobju predvideva več sredstev za čebelarje, vključene v sheme kakovosti. V prihodnjih treh letih bo posebna pozornost namenjena promociji shem kakovosti medu, saj smo na evropskem razpisu za ta namen prejeli 395.950 EUR nepovratnih sredstev. Vključevanje v sheme kakovosti je priložnost tako za čebelarje kot porabnike – izkoristimo jo! ■

* Svetovalka JSSČ za ekonomiko

OBVESTILO – Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo

Vse uporabnike obveščamo, da morajo do konca leta (31. 12. 2016) posredovati poročila o porabljenih prelepkah SMGO in količini z njimi označenega medu. Obrazec za poročanje (obrazec 5) najdete na spletni strani ČZS.

SMGO št. v e b c	Število novih članov SMGO oktobra 2016	Število članov, ki so izstopili oktobra 2016	Število vseh članov SMGO oktobra 2016
	9	4	306
Za vključitev v kakovostno shemo »Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo« navežite stik z go. Natašo Lilek: po tel.: 040/436 519 ali 01/729 61 29 oz. na e-naslovu: natasa.lilek@czs.si . Več informacij najdete na spletni strani www.slovenskimed.si v rubriki SMGO.			

UGODNO

- ČEBELARSKA OPREMA
- EMBALAŽA ZA MED
- MED IN MEDENI IZDELKI

✉ info@cebelarski-center.eu
 🏠 www.cebelarski-center.eu
 ☎ 041 474 897 • 031 752 626
 🛒 Partizanska cesta 31, Lenart